

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Sclifos împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 08 februarie 2017 Elena Sclifos a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 3-5).

Judecătoria Chișinău (sediul Centru), prin hotărârea din 03 mai 2017 (f.d. 46, 49-53), a admis cererea de chemare în judecată, și:

a constatat ca fiind încălcat dreptul Elenei Sclifos la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2007,

a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul Elenei Sclifos suma de 50000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat pentru încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2007, începând cu 12 mai 2009 și până la adoptarea prezentei hotărâri.

La 31 mai 2017 reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu a depus cerere de apel prealabilă împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 mai 2017, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe, cu

emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neântemeiată (f.d. 48).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 05 octombrie 2017 (f.d. 59-60), nu a dat curs cererii de apel depuse de reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu și a acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea apelului desfășurat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Totodată, a explicat apelantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

În consecință, la 23 noiembrie 2017 Curtea de Apel Chișinău prin încheiere a restituit cererea de apel depusă de reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu pentru neîndeplinirea indicațiilor expuse în încheierea din 05 octombrie 2017.

La 01 decembrie 2017 reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei la rejudecare.

Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 07 februarie 2018 a admis recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița, a casat integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel.

La 28 februarie 2018 reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița a depus apel motivat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 mai 2017 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 05 aprilie 2018 (f.d. 113-118), a restituit apelul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 mai 2017.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, stabilite prin încheierea din 05 octombrie 2017, or, încheierea menționată nu a fost contestată, respectiv devenind obligatorie. Mai mult, termenul de 10 zile acordat prin încheierea din 05 octombrie 2017 a continuat să curgă și din ziua publicării deciziei Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2018, însă apelul a fost depus doar la 28 februarie 2018, peste termenul de declarare a apelului.

La 18 aprilie 2018, reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018, prin care solicită admiterea recursului și casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare (f.d. 120-122).

În argumentarea recursului menționează că, recurentul a depus cererea de apel motivată, fapt confirmat prin scrisoarea recomandată din 23 noiembrie 2017, iar prin scrisoarea nr.25588 din 28 noiembrie 2017, Curtea de Apel Chișinău a remis cererea de apel Ministerului Justiției din motiv că a fost emisă încheierea din 23 noiembrie 2017.

Astfel, dat fiind faptul că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2018 a fost remisă cauza la rejudecare, au depus cererea de apel la 28 februarie 2018.

Totodată afirmă că pe perioada 07 februarie 2018-28 februarie 2018 în adresa Ministerului Justiției nu a parvenit nici o încheiere, inclusiv de a nu da curs cererii de apel, respectiv, consideră apelul depus în termen.

Mai mult, la ședința de judecată din 05 aprilie 2018 nu a fost invocată nici o explicație cu privire la motivele restituirii cererii de apel.

Ab initio Colegiul decelează că, în conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Coroborând dispozițiile art. 425 cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că, în speță, termenul de demarare a căii de atac începe să curgă în ziua imediat următoare datei comunicării încheierii judecătorești.

Colegiul atestă că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece conform materialelor cauzei, cererea de recurs a fost depusă la 18 aprilie 2018, iar încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018 a fost expediată în adresa Ministerului Justiției la 20 aprilie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 119).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița urmează a fi respins și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează în alin. (3) că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) prin hotărârea din 03 mai 2017 (f.d. 46, 49-53) a admis cererea de chemare în judecată depusă de Elena Sclifos împotriva Ministerului Justiției și a constatat ca fiind încălcat dreptul Elebnei Sclifos la executarea în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2007, a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul Elenei Sclifos suma de 50000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat pentru încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2007, începând cu 12 mai 2009 și până la adoptarea prezentei hotărâri.

La 31 mai 2017, reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu a depus cerere de apel prealabilă împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Centru) din 03 mai 2017, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neântemeiată (f.d. 48).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 05 octombrie 2017 (f.d. 59-60), nu a dat curs cererii de apel depuse de reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu și a acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea apelului desfășurat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Totodată, a explicat apelantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 23 noiembrie 2017 Curtea de Apel Chișinău prin încheiere a restituit cererea de apel depusă de reprezentantul Ministerului Justiției, Andrian Fetescu pentru neîndeplinirea indicațiilor expuse în încheierea din 05 octombrie 2017.

La 01 decembrie 2017 reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei la rejudecare.

Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 07 februarie 2018 a admis recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița, a casat integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel.

La 28 februarie 2018 reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița a depus apel motivat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 03 mai 2017 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 05 aprilie 2018 (f.d. 113-118), a restituit apelul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău (sediul Centru) din 03 mai 2017.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018 prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural pertinente speței.

În conformitate cu prevederile art. 365 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform dispozițiilor art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, Colegiul taxează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să

îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În sensul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Primordial speței, instanța de recurs consideră necesar de a nota faptul că încheierea de restituire a apelului este indisolubil legată de încheierea de a nu da curs cererii de apel, deoarece potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Astfel, în cazul în care apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheiere, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale, iar dacă apelantul nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel, apelul va fi restituit, or, restituirea apelului este sancțiunea aplicată apelantului de către instanța de apel în cazul neîndeplinirii în termenul acordat a cerințelor indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel.

În condițiile speței, Colegiul consideră oportun de a reitera că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 (f.d. 59-60) nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului Ministerului Justiției termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului desfășurat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Totodată se reține că la 01 decembrie 2017 Ministerul Justiției s-a adresat cu cerere de recurs împotriva încheierii din 23 noiembrie 2017 prin care a fost restituit apelul depus de Ministerul Justiției, și prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2018 a fost admis recursul, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2017 și remisă cauza spre rejudecare în instanța de apel de la faza primirii cererii de apel.

Iar, în conformitate cu art.428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Astfel, decizia instanței de recurs din 07 februarie 2018 este publică de la data plasării pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, respectiv Ministerul Justiției urma să se adreseze cu cerere de apel în termen de 10 zile de la data de 07 februarie 2018.

Or, recurentul Ministerul Justiției a depus cererea de apel doar la 28 februarie 2018, adică peste termenul acordat de instanța de apel prin încheierea din 05 octombrie 2017.

În acest context, urmează a fi respins argumentul recurentului precum că la 23 noiembrie 2017 a depus cererea de apel motivată, însă instanța de apel prin scrisoarea din 28 noiembrie 2017 a remis-o în adresa recurentului, deoarece, prin încheierea din 23 noiembrie 2017 Curtea de Apel deja a restituit cererea de apel depusă de Ministerul Justiției, încheiere care a fost casată de instanța de recurs prin decizia din

07 februarie 2018 și remisă cauza spre rejudecare.

Deci, termenul acordat de instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor este unul imperativ și peremptoriu, recurentului revenindu-i obligația pozitivă de a lichida aceste neajunsuri în interiorul termenului stabilit, în caz contrar intervenind *uno icto*, cu titlu de sancțiune, restituirea cererii de apel.

Astfel, având în vedere că, Ministerul Justiției a luat cunoștință de decizia Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2018 în aceeași zi, Colegiul consideră că, recurentul a avut suficient timp de la 07 februarie 2018 de a înlătura neajunsurile la depunerea cererii de apel și a prezenta cerere de apel suplimentară cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Mai mult, recurentul fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin executarea în termen a încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 și să prezinte cererea de apel motivată în interiorul termenului acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor.

În speță, Colegiul găsește relevantă jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn împotriva Germaniei, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018 a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A respinge recursul declarat de reprezentantul Ministerului Justiției, Constantin Cachița împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Sclifos împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan